

SPORDILEHT

EESTI SPORDI KESKLIIDU HÄÄLEKANDJA

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 700 marka, kuus 60 marka.
Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

VIII. aastakäik.

Teisipäeval, 4. jaanuaril 1927. a.

VIII. aastakäik.

Olgu hoogne meie rünnak!

Sport on eluvõitlus miniatüüris. Ta vajab vahvust ja ohvrimeelsust.

Jean Jacques Rousseau tagasikutse loodusele on olnud haaravamaid sõnu, mis inimkonnale kunagi lausunud. Neis oli sedavõrd tundmuste dünaamiiti, et purskas esile terve epook sotsiaalseid maavärisemisi ja pinnakõikumisi, kus Rousseau inimene ikka kui vana Typhon Etna all ennast liigutas. Muljutud ja rusutud selleaegsest tsivilisatsioonist, narrilikkudest kommetest, halvast kasvatuses ja preestritest, hüüab inimene oma hädas „püha looduse“ poole ja tunneb äkisti, et see temast kaugel on kui epikuuriline jumal. Inimese palved ei ulatu temani: nii sügavale ebalooduslikku kaosi on inimene langenud. Inimene sai põglikuks kogu oma kirju kribu-krabu vastu, peksis puruks paljugi üleliigset enese ümbruses ja sammus päikse ja looduse poole, põlates ennast ja igatsedes enesest kõrgemale. Nii kirjutas Nietzsche.

Sotsiaalsete reformide ja uue elusuhtumise kõrval tõusis ka Rousseau tunglast heidetud helkidel liikumine, mis kehakultuurina tänaseni püsinud. Peites eneses ootuste pakitsust ja uute tunnete värskust, oli ta algul viljakaks kultuuriliseks loominguks, kuid aegade kestvusel, valatult väheandlike mõttekandjate poolt lamedatesse tegevusvormidesse, lahtus ta kääriv mahl ja jäi järele vesine virre. Sama kui üheõiguse ja vendluse hele idee on saanud sõiduveeks alaväär-

tuslikule ja lõpuks isegi terroriks loovate jõudude vastu, on ka kehakultuur oma turni- ja võimlussüsteemide näol arenenud shablooniks või hingevägistavaks trilliks, mis ei loo individualiteete, vaid enesega rahulolevaid väikekodanlasi ja tosinatüpe. Ta on rammestav unelaul ja aitab oma

otse uus maruline liikumine valla murdus loomingu ja võitluse printsiipi kandev ägedamasse opositsiooni sattus. Selles maali agaralt tont kultuurile ja ähvardavat langust, kuid leidusid Nietzsche prohvet-

puukitsede ja sunnitud komandoga teha alasile ja tabasid otse neid tundeid, mis uue liikumise juhtide hinges peitusid ja neid energilisemale edasivõitlemisele julgustasid.

Emil Jacot: Elaõu võitja!

Nietzsche nägi ja tundis, et mehisem inimpõlv jälle kasvab. Inimpõlv, kes vahvuse ja vaprust ausse tõstab, kes igatseb heroismi, kuulsust ja võitu, ennast õpib kaalule panema võistluses ja võitluses, ennast ohverdama eesmärgile, kardetavam ja õnnelikum inimpõlv. „Sest uskuge mind,“ ütleb Nietzsche, „saladus suurima viljakuse ja mõnu väljapigistamiseks enese olemasolust seisab juhtmõttes: kardetavalt elada! Ehitage omi linne Veesuville! Läkitage omi laevu tundmatuile meredele! Elage sõjajalal omasuguste ja enesega! Olge rõõvlid ja vallutajad, senikaua kui teie valitsejad ja omanikud ei ole! Aeg möödub varsti, kus teie küllastute hirvedena metsa peidetult elada!“

„Rahu ja unelmita aeg on möödas, mehelik tüsedus, keheline tüsedus omandab väärtuse, hinnangud muutuvad füüsilisemaks, kujutelmid lihalikumaks. Võib tõusta jälle kauneid mehi. Kahvatu salakavaluse aeg on möödas. Hukub ja läheb põhja palju vahvaid, kuid kes pääseb, on tugev kui kurat. Samuti kui renessansi ajal.“

Need sõnad on evangeeliumiks tegu inimesele, tõusvale mehele, kes tahab veel millegi saada ja ennast maksma panna. Meile on palju jutlustatud odavat altruismi, see on meie selgroo pehmeks teinud ja looka vajutanud, nii et meie käime ninad ripakile. Kõlaga ka teistsugune õpetus Eestis! Ta kõlabki juba, kuid mitte niivõrd sõnades kui tegudes, see on meie noor,

Riikliku kehalise kasvatuskava põhjooned.

E. Spordilehele kirjutanud Erich Harte „Die Leibesübungen'i“ peatoimetaja, Preisi turniõpetajate seltsi esimees.

Asjalikult mõtlevale välismaalasele on suurel määral rõõmustavaks tõsiasi, et üks värskeltasutatud riik, nagu Eesti seda on, tugeva jõuga oma rahva kehalise kasvatus ülesehitamisel tegutseb ja moderne põhimõtteid seejuures jälgib. Meie elame kahjuks ajajärgul, kus naaberriikide püüdeid teatud mõttes hinnatakse, varjatud militaristlike organisatsioonide loomist selles nähakse, mille mõju edaspidi igasse külge tunda saada võivat. Just see vaatepunkt on aga väga kitsas ja annab tunnistust täielikust rahva omapära ja struktuuri mittetundmisest. Kõik militaristlikud püüded on juba ette vormija sihiga seotud, nad kannavad süsteemi iseloomu, kuna militaristlik kehaline kasvatus ilma seotusest teatud ühekülgssusse võimalik ei ole. Sarnast vägivaldsust ei kannata aga terve rahva enesetunne, kuna ta enesest midagi elavat, liikuvat kujutab. Ühelgi rahval ei ole vist kaitsemõte niivõrd kehalise kasvatusel läbi põimitud kui Shveitslastel. Seal kujutab gümnaastika suletud üksust sõjaliste huvide ja vaba Shveitsi rahva soovide vahel. Kusagil ei tungi aga militaristlik element seda võrd vähe maksvusele kui seal. Kuivõrd üldse seal militaristlik ettevalmistus kooli või seltsi kaudu teostatav on, piirdub see pea ainult laskmises sõjaväe püssidest. Kuid selgi ei ole mingit sundust, vaid noormehele on jätud vaba voli enesele sümpaatlikumaid kehalise kasvatusel teid valida. Kui eelsõjaväeline ettevalmistus mitte soodustusi sõjaväeteenistuses ei pakuks, oleks sõjariistade käsitlemine Shveitsis veel tunduvalt vähemgi kui praegu. Ja Shveitsis on kehalise kasvatusel põimimine sõjaväelise arendamisega väga tunduvalt, sest kõik uuendused kehalise kasvatusel alal on Shveitsis palju raskemalt läbiviidavad kui Saksamaal, kus sarnaseid suhteid ei ole. Selle järeldusena peab kõiki militaristlikke küsimusi kui võõraid sihte vaatlema, millele kehalist kasvatusel võib ainult rahva olemasolu kibedama hädaohu puhul rakendada. See eeldus oli tarvis püstitada, kui siin juttu on tahetud teha riikliku kehalise kasvatusel kava ehitamisest.

On täiesti loomulik, et mitmesuguste rahvaste kehalised harjutused peavad erinevat ilmet kandma. Juba tõsiasi, et üks rahvas põldu künnab ja teine tööstusele ennast pühendab, nõuab erinevaid korraldusi. Maamehe liikumisvajadus on hoopis teistsugune kui vabrikutöölisel. Üks on päeva läbi värskes õhus töötanud ja otsib kosutavat tegevust kinnises ruumis, teine tunneb kisendavat õhunälga. Sellekohaselt sobib eelmisele enam aparaatidel turnimine kinnises ruumis, teisele vast tempe-

(1. lhk. järg.)

kuid võimas spordiõpetus — vastand kõige kõhklevale ja lõmmitavale, rünnak elu kaunimate varade suunas. Siin valmib mehepõlv, kel midagi öelda on ja öelda suudab.

Meie ise aga, kes meie tunglaid ja tääke praegu käes hoime ja tungi tunneme, uusi valde ja kantse vallata igatseme, liitugem tugevasti ja surugem külg külge vastu, et võimsaks ja vägevaks kasvaks meie pealetung!

ramendiküllane jalgpall värskes õhus. Selle järeldus on, et rahvale kohase kehalise kasvatusel loomisil silmas peab pidama, kas rahvas enam põlluharija või tööstuslik on. Saksamaal on mõlemad elemendid segatud. Nii on ka maale teistsugused korraldused kohased kui suurlinnadele. Eestil on seda küsimust vist kergem otsustada, kuna Eestit agraarmaaks võib pidada.

Kui rahva sotsioloogiline struktuur on kindlaks määratud, peab liikumise tarvidusi uurima. Need on samuti kahesugused. Tänapäeva tsivilisatsioon, raske majanduslik võitlus kutsub esile kehalisi vigastusi, mis rahva olemasolule rasket hädaohu kujutavad. Raske kehaline kutsetöö mõjub hävitavalt kehavormidele, nimelt siis, kui ta ühekülgne on. Sellelt vaatepunktilt tuleb ka lapse igapäevast paljutunnilist istumistööd koolis arvustada. Kehavead seda liiki ei ole mitte ainult esteetilisest laadi küsimused, vaid neil on suur mõju nii üksiku inimese kui ka terve rahva elujõule. Kehalise kasvatusel küsimused on sellest väljamineks kaaluvad tegurid otsustavateks raassihügieenis. Saksamaal, kus meil laiaulatuslik rahva tervise seisukorra kontroll tegutseb, mis juba koolieast (kooliarstid) algab, on nende vigade mõju väga kaaluv. Kõige viimasel ajal kaalutakse ringides, kes ennast sel alal vastutavatenä tunnevad, usinalt mõtet, tervele kehalisele kasvatusel koolides tugevalt ortopeedilist ilmet anda. Iga kasvataja, kellele need suured kahjud teatavad on, peab seda vaadet pooldama. Ta ei saa aga ka sellega terveni leppida, kuna teine liikumistarvidus ka enesega arvestama sunnib. See on juhitud tervikinimese looduslikust põhihelist. Uuemal ajal rõhutatatakse, et kehalised harjutused mitte ainult kasvatusel abinõu ei ole, mille eest vastutav kasvataja, kuivõrd ta kehaliste vigade kõrvaldamisest huvitatud, vaid et kehalised harjutused täie õigusega enam terve elutahte väljendus on, mis enesele kasvava jõu ise loob. Seega ei ole meil kehalises kasvatusel mitte ainult vigadesilumise negatiivse küljega arvestamist, vaid ka inimliku tegevushimu vaigistamise positiivse küljega. Õige kasvataja peab just aktiivseid jõude inimeses tugevdamaks, kuna need kaaluvat abi ülesehitava kehalise kasvatusel loomisil pakuvad. Kes tahakski loobuda jooksmast ja hüppamast lapsega ja täiskasvanuga rühkimast suuskadel üle lumehangede! Selle positiivse liikumistarbe kasuks räägib ka kasvatuslik kogemus, et inimese arendamise edu täielikult arendatava huvist asja vastu oleneb. Guts Muths, praeguse kehalise kasvatusel loojaid, kes juba enne Jahni oma teosega alustas, nimetab Saksa gümnaastikat „tööks noorusliku rõõmu pidukuues“. Rootsi rahvas on Lingi geniaalse töö läbi ortopeedilise vastutavuse esikohale asetanud, kuigi see põhjarahvas ei ole alluv sarnastele kehalistele hädaohudele kui sakslased. Selle järeldus oli aga, et Rootsis tahet osavõtuks kehalistest harjutustest väljaspool kooliaega vaevast märgata oli. Ei ole saladus, et Rootsis sarnased suured võimlemiskoondused puuduvad, nagu seda Saksamaal turnijaskond on. Turnimine, nagu selle Friedrich Ludwig Jahni löi, on

oluliselt tekkinud tugevast nooruslikust tegutsemistahtest. Kaitsemõte, mis liikumise tekkimisel kaasa aitab, puutus seda ainult pealiskaudselt. Jahni tahtis üldi terveid noori inimesi kasvatada, kes rõõmsa südamega rahva ja riigi elus seisaksid. Ta sidus kehaliste harjutustega natsionaal-poliitilise kasvatusel, mis kõigi saksa-soost väikerahvaste ühendamise poole sihtis, millele aga tema eluajal poliitilised vahekorrad täielikult vastu seisid. Jahni kasutas peaaegselt loomulikke harjutusi hüpete, jooksu, viskamise ja rändamisega. Aparaatide, rekki ja roobaspuid kasutas ta algul ainult kõrvalabinõudena kehaliselt nõrkadele. Rekk on tegelikult kinninaelutatud puuks. Kuid kuna ta aga suurt lihtsust eneses peitis, meelitas ta turnijaid sama kui liivahunik last. Vilunud turnijad katsusid oma nooruslikus üleemeelikus kõiksugu kunsttükke teha. Nii kasvas Saksa turniharjutuste rikkalikkus. Ja see on ka ta tugevaim külg, et ta nii kui Rootsi võimlemine, teatud süsteemi ei sõlmunud, mis mõne aja pärast pidi paratamult kivinema. Meie näeme ju, et Rootsis kehalise kasvatusel reformeerimisega tegevuses ollakse, mis tugevalt mõjutatud kergejõustikust (Thulin). Ilmselt on tunda lähenemist Saksa turnimisele. Kehalise kasvatusel ülesehitamises on kaaluvust kahesugusel liikuvustarbel, ortopeedilisel ja bioloogilisel.

Iga kehaline kasvatus oma loomulikult teatud kuju. See sarnaneb süsteemile, kuid ei või seesugune olla. Ühelgi juhusel ei ole mõõduandvad ainult harjutusvormid. Kehalised harjutused on lõpmatu rikkuse hulk. Osalt kisub keha isendast sarnaspoole, osalt annab neile jõudude mäng meeldivuse. Iga ajajärk valib sellest rikkalikust varasalvest ainult selle, mis talle kaaluvana paistab. Kitsas linnas ja vabrikutes vangistatud rahvas otsib lihtsakuulisi liigutusi päikesepaistel ja värskes õhus. Seega on meie päevade liikumistarve teistsugune, kui see Jahni ajal oli. Seega omandavad ka liikumisvormid meie päevil tähenduse, mida varem vaevast märgati. Meie peame suutma ainult tarvilikku ülevaatlikkust omada, mis meid võimaldaks harjutusaineid ajanoüete kohaselt vahetada. Kuigi meie enam kord vast rekil ja roobaspuudel ei turni, jääb liikumine ikka Saksa turnimisena püsima.

Saksamaal on ülesanded jaotatud vastavalt minu eelmistele põhjendustele „kehakooliks“ ja „saavutusturnimiseks“. Kehakool on vajalik, kunstipärane saavutusturnimine väljendab sünnipärasest liikumistarvet. Igasuguse harjutusaine valikul peab kaks faktorit vastamisi seata: moodapääsmatu vajadus ja rõõmsameelne vabatahtlikkus. Kes kasvatada tahab, peab rõõmu momenti kehakoolil kaasa mängida laskma. See nõuab, et tegevusvormide järel haaramine, mis suurimat kehaarendavat mõju avaldavad, ja et meie neid vorme sarnasel kombel praktiliselt kasutame, et inimese terve tahtelu nii vähe kui võimalik vägistatud saaks, igatahes mitte enam, kui kehaarendavad eesmärgid seda nõuavad. Et seejuures juhataja enese saavutusvõime suurt osa mängib, on endastmõistetav. Inimene, kelle süda on endal päiksest kulutatud, oskab ka vastumeelsemagi aine meeldivaks teha. Sellele ei saa aga meie üksinda tugevaks, kuna meil enamuses ikka keskpäraste kasvatajatega on tegemist.

(Järg 6 lhk.)

Euroopa jalgpalli bilanss 1926.

Üldse peeti 1926. aasta jooksul Euroopas 56 ofitsiaalset maavõistlust. Et rahvaste paremusjärjekorda kindlaks määrata, hindame nende saavutusi liigavõistluste süsteemi järel, mis võrdlemisi õiglase pildi annab jõudude vahekorras, tehes liiga ainult nendele rahvustele, kes väga vähe maavõistlusi pidanud, näit. Inglismaale ja Hispaaniale, kes oma võimete poolst tabeli etteotsa kahtlemata pretendeerisid.

Rootsi on kõige rohkem maavõistlusi pidanud, nimelt 12 ja saavutanud 12 punkti, kuid peab punktiparemusena Austria, Ungari ja Prantsusmaa enesest ettepoole laskma. Eesti saavutas 10. koha, mis meile küllalt rahuldav on, kui isegi Soome, Poola, Belgia ja teised meist tahapoole jäävad. Ka Läti on hästi situeritud, kuid Leedu võistleb Bulgaaria ja Iiriga tagant-esimese koha pärast. Kuid laseme nüüd arvusi edasi kõneleda:

	Mänge	võid.	viike	kaol.	võrav.	punkte
Austria	7	6	0	1	26:7	12
Ungari	7	5	0	2	16:12	10
Prantsuse	6	4	1	1	16:12	9
Rootsi	12	5	2	5	31:30	12
Tshehoslovak.	10	4	2	4	21:18	10
Itaalia	6	2	1	2	14:12	7
Shveits	7	3	1	3	17:16	7
Saksa	4	2	1	1	12:10	5
Taani	4	2	1	1	10:6	5
Eesti	5	2	1	2	8:11	5
Soome	6	2	1	3	13:19	5
Poola	5	2	0	3	12:10	4
Läti	4	2	0	2	8:8	4
Belgia	6	1	2	3	13:15	4
Norra	3	1	1	1	9:7	3
Holland	6	1	1	4	12:17	3
Hispaania	1	1	0	0	4:2	2
Shoti	1	1	0	0	4:1	2
Inglise	2	1	0	1	4:4	2
Jugoslaavia	3	1	0	2	6:11	2
Portugal	2	0	1	1	3:5	1
Bulgaaria	1	0	0	1	1:3	0
Leedu	2	0	0	2	3:6	0
Iiri	2	0	0	2	0:6	0

Mänguresultaadid:

1. Austria.		
Ungari vastu	2:3	Tshehosl. „ 3:1
„ „	3:0	„ „ 1:3
Tshehosl. „	2:0	Rootsi „ 3:5
„ „	2:1	Iiri „ 3:0
Prantsuse vastu	7:1	
Rootsi „	3:1	7. Shveits.
Shveitsi „	7:1	
2. Ungari.		
Belgia vastu	2:0	Belgia „ 5:2
Poola „	4:1	Itaalia „ 1:1
Tshehosl. „	2:1	„ „ 2:3
Austria „	0:3	Prantsuse „ 0:1
„ „	3:2	Austria „ 1:7
Rootsi „	3:1	
Hispaania „	2:4	8. Saksa..
3. Prantsuse.		
Austria vastu	1:4	Rootsi „ 3:2
Belgia „	4:3	Shveitsi „ 3:3
„ „	2:2	
Shveitsi „	1:0	9. Taani.
Jugoslaav. „	4:1	Soome vastu 2:3
Portugali „	4:2	Norra „ 2:2
4. Rootsi.		
Austria vastu	1:3	
Ungari „	1:3	10. Eesti.
Läti „	1:4	Leedu vastu 3:1
Eesti „	7:1	Poola „ 0:2
Norra „	3:2	Rootsi „ 1:7
Saksa „	3:3	Soome „ 1:1
Poola „	3:1	Läti „ 1:0
Soome „	3:2	
Taani „	0:2	11. Soome.
Itaalia „	5:3	Taani vastu 3:2
Tshehosl. „	2:2	Eesti „ 1:1
„ „	2:4	Läti „ 4:1
5. Tshehoslovakkja.		
Rootsi vastu	4:2	Rootsi „ 2:3
„ „	2:2	Poola „ 1:7
Itaalia vastu	3:1	Norra „ 2:5
Portugali „	1:1	
Jugoslaav. „	6:2	12. Poola.
Austria „	1:2	Rootsi vastu 1:3
„ „	0:2	Ungari „ 1:4
Ungari „	1:2	Tshehosl. „ 1:2
Poola „	2:1	Soome „ 7:1
Itaalia „	1:3	Eesti „ 2:0
6. Itaalia.		
Shveitsi vastu	3:2	Rootsi vastu 4:1
„ „	1:1	Soome „ 1:4
„ „		Leedu „ 3:2
„ „		Eesti „ 0:1

Läti suusatajad Tallinnas.

K. Akeli foto.

Seisavad vasakult: Eishens Lusi, Janis Bulinsh, H. Tammer (E. Spordilehe toimetaja), Karlis Bukas, Sergei Froelichs ja Aleksandrs Lusi.

Juba pikemat aega oli tuntud Läti jooksumeistril ja suusatajal Motmillersil kavastus ühes mõne kaaslasega suuskadel jõulisk Riiast Tallinna tulla. Sõitu tuli aga mõningatel põhjustel edasi lükata ja lõpuks ei saanud Motmillers ise seda kaasa teha.

Riiast tuli teade, et viis meest on esimesel jõulupühäl teekonda Tallinna poole alustanud. Kui aga ilmad järsku sulale löid, kaheldi Tallinnas, kas mehed üldse pärale jõuavad ja teepealt tagasi ei pööra. Visad mehed tahtsid siiski oma teekonna lõpule viia — olles sunnitud Pärnus pika vaevlemise järel absoluutse lumepuuduse tõttu suusatamist katkestama, jätkasid nad reisi kitsarööplisel Tallinna poole. Ja 29. detsembril, mille õhtuks neid alles oleks suuskadel Tallinna oodatud, koputati varakult E. Spordilehe toimetuse uksele ja viis suusameest astusid sisse. Vaatamata enese avariist ja vintsutustest olid mehed heas tujus ja ruttasid E. Spordilehe toimetaja H. Tammerile üle andma hõbepokaali, mille Riiast selle ametivend Ad. Plum oli läkitanud. Samuti toodi Riia Unioni poolt Tallinna Unionile suusõnaline tervitus.

Külastele näidati E. Spordilehe ja Spordi keskliidu poolt vastuvõttu ja seoti sõprussidemeid. Jutlemisel kaaluti ka Läti-Eesti talispordi maa-

võistluste küsimust ja leiti, kuigi nendele mitmeid raskusi ees seisab, nad teostatavad olevat. Kõige raskem lugu oleks suusamaavõistlusega, mille kulude katteks vaevalt tulu loota oleks. Kui leiduks ringkond inimesi, kes puudujäägi katmise endi kanda võtaks, tuleks pidamisele üks kaunimatest maavõistlustest kahe sõprusrahva vahel. Suusameestest on A. Lusiis ka Läti suusaliidu sekretär, E. Lusiis poksija, Froelichs ja Bukas tuntud jooksumeistrid ja Bulinsh skoutingu tegelane.

Külastega ühisel õhtusöögil viibis ka spordi keskliidu esimees L. Tõnson, kes oma sütitava juuanniga suurt elavust oskas tekitada ja mitmete algatusteks naaberriikide sportliser lähendamisel uusi mõtteid leidis. Kui õhtul Läti väike sportlasgrupp Balti jaama perroonil saatjatega vastastiku „sveiks“ ja „elagu“ hüüdis, tundus et jällegi samm on üksteisele lähenedud ja mõlemalt poolt ergutus on saadud selle töö jätkamiseks.

Läti suusatajate Tallinna tulek oli meeldiv samm ja vääriks meie suusatajate vastukülastäiku. Seni kui mul võimalik ei ole meie suusatajatega vastutervitust Lätisse saata ja armastusväärset ametivenda Ad. Plumi tänada, lubatagu mul siinkohal südamliek „aitäh“ öelda.

H. Tammer.

Uueaasta õnnesoov Helsingi Eesti sportlastelt.

(Telegramm E. Spordilehele.)

Helsingist, 1. jaanuaril, kell 14.25 min. Head uut aastat soovivad kõigile Eesti sportlastele Arne ja Artur Kukk, Pütsep, Loo, Ternestin, Udner, Kildjer, Fatal, Müller, Perlits, Kravik, Kolm.

Talivõistluste tähtajad.

2. jaanuaril peeti talispordiliidu erakorraline asemikkude kogu koosolek, millel liidu uus põhi-kiri vastu võeti. Lähemal ajal peetakse veel üks asemikkude kogu koosolek, millel uued liidu määrustikud vastu võetakse.

Maakondade esivõistlused jääpallis algavad 9. jaanuaril ja Eesti esivõistlused 23. jaanuaril. Kiiruisutamise esivõistlused on Tallinnas 5.—6. veebruaril, uuel staadioni kiiruisutamise teel, iluuisutamise esivõistlused ka Tallinnas 19.—20. jaanuaril.

Suusatamise esivõistlused peetakse 26.—27. veebruaril kas Tartus või Viljandis.

Kui staadioni kiiruisutamise tee valmib, kavatakse seal ka kiiruisutamise võistlusi noortele korraldama hakata.

14. Belgia.		
Prantsuse vastu	2:2	Inglise vastu 1:0
„ „	3:4	19. Inglise.
Ungari „	0:2	Iiri vastu 3:0
Hollandi „	1:1	Shoti „ 1:1
Shveitsi „	5:1	
2:5		20. Jugoslaavia.
15. Norra.		
Taani vastu	2:2	Prantsuse vastu 1:4
Soome „	5:2	Tshehosl. „ 2:6
Rootsi „	2:3	Bulgaaria vastu 3:1
16. Holland.		
Saksa vastu	2:4	
„ „	2:3	
Belgia „	1:5	
„ „	1:1	
Shveitsi „	5:0	
Taani „	1:4	
17. Hispaania.		
Ungari vastu	4:2	Inglise vastu 0:3
— Austria (end. Amateure) võistles Bilbaos jõulu ajal. Kuigi kodumaalasest vahekohtunik hispaanlaste kasuks mitmeid penalty'si määras, võitsid austerlased 2:1. Admirala p'idi mängima F. C. Barcelona vastu, kuid mäng jäi tugeva lumetormi tõttu pidamata.		

Eesti oleks pidanud poksis võitma Soome.

Õigem tagajärg 3:5 asemel oleks olnud 4:4 Eesti kasuks, arvab Uusi Suomi.

17. detsembril Helsingi Valges saalis peetud esimene Eesti-Soome poksimaa-võistlus äratas mõlemal pool lahte suurt huvi, kuid leidis mõlemad pooled veidi ettevalmistamatult, kuna maavõistluse teostamine oli õige kiirelt päevakorraks kerkinud. Soomlased olid siiski juba mõned võistlused varem sooritanud, kuid Eestis ei saanud hooaega veel sugugi alanuks lugeda. Kiirelt löödi Eesti meeskond kokku, ilma pikema kaalumiseteta, et aga reguläärsetele suhetele alus panna ja esimest tagajärge mitte kaaluvaks pidades. Mõneltpoolt kardeti isegi Eesti kaotust 0:8, kuid see kujunes täiesti vastuvõetavaks 3:5, kusjuures võit sama hõlpsalt oleks võinud ka Eesti kasuks langeda, nagu Soome lehed avameelselt tunnustavad.

Lugu olenes peajaslikult Palmist, kes oma vastasega liig mängivalt ümber käis, knock-outi varitses ja täit võimet välja ei pannud. Siiski leiab Uusi Suomi, et kui kohtunikud oleks enam oma ärevust valitsenud, oleks võit ikkagi pidanud Palmile kuuluma. Tagajärg oleks siis 4:4 olnud ja raskekaalu võit oleks maavõistluse Eesti kasuks otsustanud.

Maavõistlus oli meie poksiijatele heaks õppetunniks ja lasi meid põhjalikumalt kooliga tutvuneda, mida mitmete aastate jooksul on Soome tunnustatud treener A. Koch istutatanud. See väljendub peajaslikult suuremas jalgade töös, vasaku käe rohkemas tarvitamises ja stiilsemas kaitses. Meie mehed on kõik iseõppijad, omavad mõnegi kena külje, kuid näitavad jällegi mitmetki nõrkust elementaarsetes asjades.

Helsingin Sanomat märgib, et Eesti meeskond olevat pakkunud pettumuse ootustele nii esinemise kui ka töö suhtes. Eestlaste taktika olevat seisnud punktide hankimises roundi algul, et siis saavutatud edu sülelimaadlusega alal hoida, mis ka soomlastele ei olevat annud võimalusi heaks ja õigeks poksiks. See võistlusviis on vast taktiliselt õige, kuid tegelikult ebameeldiv. Lehe meelest olevat soomlastel tugevam kehaehitus, avameelsem mäng, kuid leiab siiski, et eestlaste oskus suurem olevat. Parimaks poksiijaks olnud H. S. meelest Palm, kellele ebaõiglane kaotus määratud.

Suomen Urheilulehti märgib, et soomlased olnud tugevamad ja vastupidavamad ja nende saavutatud võidud olnud mõjuvamad eestlaste omist. Viimastel olnud siiski tehniline küpsus suurem. (Sellega ei taha eestlased ise hästi nõus olla vaid.)

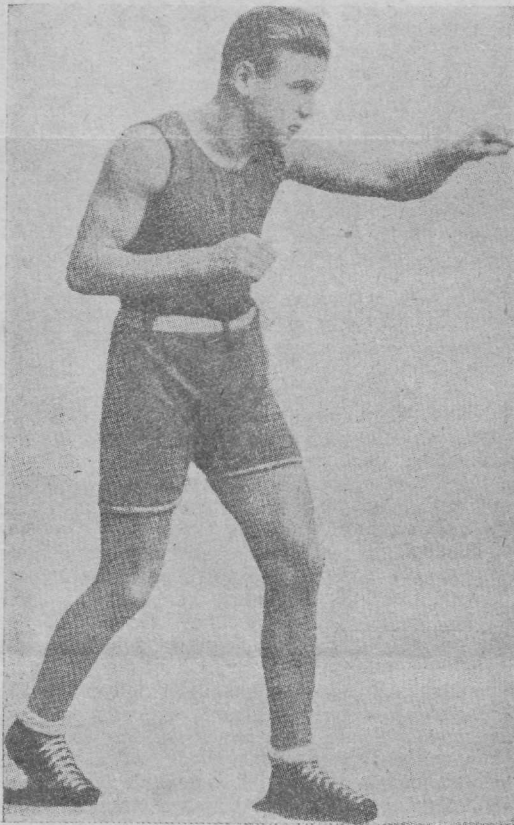
Kõik kolm lehte tõstavad Eesti poksiijatest esile parematena Palmi ja Tenderi, soomlastest Strömi ja Sontagi.

Stokholmi Idrottsbladet kirjutab: Eestlased näitasid endid eriti jõuliste ja vastupidavate poksiijatena, kuid enamusel ei olnud aimu tehnikast (vastand Soome lehtede arvamistele. Toim.) — Palm oli ainult väljapaistev erand ja tema match Hagelbergiga oli ühejõuline ja hea. Soomlased kuulutati võitjaks, kuid kohtunikku otsus oleks võinud olla vastupidine. Soomlaste viiest võidust olevat olnud kolm ilmselt sarnased, kuna eestlaste võitudest siiski ainult Tenderi oma vastuvaidlematu olnud.

Võistluste 8 matshi ühes vaheaegadega kestsid ligi 3 tundi ja pakkusid 600 tunnistajale õige ärevat vaatepilti. Kaasakiskuvad olid kaks viimast raskemate kaalude paari.

Matshidega, kus ringikohtunikuna toimis kogu aeg mag. Smeds, alustati kärbeskaalust. Kergekaalu järel oli pikem paus ja siis läks lööming edasi. Kohtunikku otsustused olid üksmeelsed ja lahkeliideta.

Kärbeskaal tõi nööri vahel Sontagi, Soome ja Luts II, Eesti. Sontag oli igas roundis oma kauni liikumise ja taba-

R. Hagelberg — V. Palmi võitja.

vate löökidega suures ülekaalus, kuid Luts, kes esmakordselt üldse avalikul võistlusel esines, oli sitke vastane ja ei kaotanud pead. Kõik Sontagi ägedad pealetungid pidas ta vahvalt vastu, kaaludes 51-kilolises kaalus ise alla 48 kg. Võitis loomulikult Sontag.

Soome 1, Eesti 0.

Kukkakaalu olid vastamisi Nikkanen, Soome — Leiger, Eesti. Võistluse alustab Leiger suure hooga ja märgib esimese roundi hõlpsalt enese nimele. Ka pool teist roundi läheb tema ülekaalul, kuid siis hakkab soomlane domineerima ja on 3. roundil ilmselt olukorra peremees. Leigeri suurema initsiatiivi tõttu määratakse võit temale, mis kõigis Soome lehtedes pooldamist ei leia.

Soome 1, Eesti 1.

Sulgkaal tõi Eestile ajutiselt juba juhtimise Viikbergi näol, kellele soomlane Borg hävines. Esimene round kuulus Viikbergile, teine Borgile, kuna kolmas võrdlemisi tasavägine oli, kerge plussiga Viikbergi heaks.

Soome 1, Eesti 2.

Kergekaalus algas võistluse hoogsalt Strömberg ja pani meie Maasika veidi kohmetama, sundides teda sagedale kaitsesele. Kaks esimest roundi mööduvad Strömbergi ülekaaluga, kuid kolmandal on sedavõrd võimas Maasik, et Strömberg ainult õnnega knock-outist pääseb. Ta on juba täielikult groggy ja vajab ainult lõpetavat lööki, kuid seal läheb Antoni kindapael lahti ja selle sõlmimisega kulub sedavõrd aega, et Strömberg toibuda suudab. S. Urheilulehti meelest oleks Maasik olnud õigustatud matshi võitma.

Soome 2, Eesti 2.

Viigiga mindi vaheajale. Peale vaheaega astusid

kergekeskkaalu ringi Hagelberg, Soome — Palm, Eesti. Palm suhtub vastasesse liiga üleolevalt ja tahab asja k-o. lõpetada, varitsedes selleks sobivat momenti ringi tantsimise ja vastase narritamisega. Momenti aga ei tule ega tule ja Hagelberg nokib punkte ükshaaval Palmilt. Kolmandal roundil läheb ta juba õige hoogu, ja kuigi Palm nüüd kõik omaltpoolt välja paneb, on kohtunikku sümpaatia kaldunud juba Hagelbergile.

Soome 3, Eesti 2.

Keskkaalus on soomlastel väga tore mees Koschkin. Tugev ja energiline kena töö juures. Meie meeskonna nõrgeim liige Kuuskmann ei suuda talle loomulikult tarvilikku vastupanu pakkuda. Ta püüab clinchimisega ja pea toppimisega vastasele kõhtu ennast vee peal hoida. Ta kõrvaldatakse võistlusest 3. roundil kolme märkuse järel.

Soome 4, Eesti 2.

Poolraskekaalus on parimale soomlasele Strömle Stolzen kaunis abituks paarimeheks. Ta saab tugevasti kannatada ja kaotab sedavõrd pea, et absoluutselt poksiokuse kaotab, jättes enese täielikult kaitseta ja lüües kahe käega ülevalt alla vastasele pähe. Kolmandal roundil on Stolzen kuni üheksani maas, tõustes lõpetas kohtunik võistluse.

Soome 5, Eesti 2.

Raskekaal toob Eestile ilusa lõpuakordi ja võistluste kaunima matshi. Tender on vahva ja armuheitmata Vesterbergi vastu, tulistades seda kogu matshi oma raskete laengutega, kuid sel on haruldaset vastupidavust ja suudab kuni lõpugongini jalgadel püsida.

Soome 5, Eesti 3.

Nii lõppes esimene Eesti-Soome poksimaa-võistlus vastuvõetava tagajärjega, jättes kena revanshivõimaluse kohtamiseks Tallinnas, kui meeste tasumiskirg septembrikuuks ei lahtu, missuguse tähtaja peale juba kokku lepiti.

Kaks liitu ühiselt ostsid poksimaa-võistluste peale 1000 Smk. väärtuslise rändauhinna, mis võistluse korrapärase jätkamise peaks garanteerima. Auhinna jäädavaks omandamiseks on tarvis seda 3 korda järjest ehk 5 korda vaheldamisi võita.

— Viini Rapid võttis jõuluks võistlusturnee Egiptusse. Esimene match oli tal Aleksandria koondusmeeskonnaga, mis viimaste napiks võiduks 2:1 lõppes. Kairo linna meeskonnalt tuli aga Rapidil kaotus 2:3 vastu võtta, kuna egiptlaste triumf ka kõigiti teenitud oli.

E. Spordileht nr. 2 ilmub 14. jaanuaril.

MAADLUSÕPETUS. Springfieldi poiss kirjutab!

Springf., Mass. 2. dets. 1926.

8 Maasmaadlus.

Maasmaadluses (parterimaadluses) on tarvis leida niisugune kindel asend, mis oleks edukas vastupanuks vastase väänamistele ja võimaldaks enesele vastuvõtteid teha. Füüsiliste ja hingeliste omaduste kohaselt areneb igal inimesel oma maasasend. Pilt 31 näitab üht kohasemat asendit, mis on soodus kaitseks kui ka enesele väga kohane vastuvõtteks. Maas põlvili olles tuleb asetada põlved võimalikult laiadele ja istuda osalt jalgade peal. Küünarnukidega toetatakse maha ja hoitakse käed sõrmipidi koos.

31. Maasmaadluse õige asend.

Pool- ja täisnelson.

Pealetungil maasasendis on esimesena tarvis kätt vastase kuklal pidada, millega tegelikult algab maasmaadlus. Poolnelson, mis enamasti esimesena võistluskaaslasel tehakse, teostatakse nii, et pannakse vasak käsi maaslamaja vasaku kaenla alt läbi haaki kuklal asuva parema käega, millele lastakse kogu keha raskus, ja samaaegselt parema põlvega tõugatakse vastast ettepoole, vasaku jala olles õieli vastase vasakul poolel. Võtte ise tehakse nii, et parema käega surutakse kaela maha ja vasaku käega tõstetakse käsivart. Seal ei otsusta mitte ainult jõud, vaid ka osavus võtte puhtal sooritamisel. (Joon. 32, vasakpoolne.)

32. Poolnelson.

Joonistus paremal näitab ka poolnelsoni, mis sooritatakse nii, et mõlema käega pigistatakse vastase kaela, toetudes oma parema käega vastu enese reit. Siis kehahõõre paremale ja samaaegselt kaelaväänamine, mille järele allolija peab silda minema.

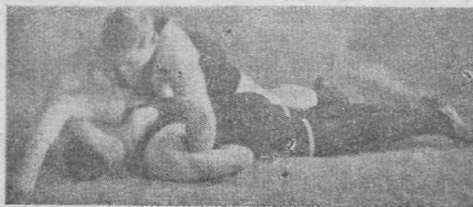
Poolnelsoni võib ära hoida tagajärjekamalt sellega, et hoitakse pea tugevasti vastu enese vasakut õla, mille läbi ei saa võtet teha.

33. Fäisnelson.

Täisnelson on kindel võidutooja, kui ta õieti tehakse. Kuid ta on ühtlasi väga hädasohtlik, kuna mitmeidki õnnetuid juhtumusi on ette tulnud, mille tagajärjeks on olnud isegi surm. Stüüks nii raskele õnnetustele on olnud, kas allolija liiga vähearenenud kael või võttetegija valesti tehtud täisnelson. Seepärast on aegsasti tarvis tähelepanu juhtida täisnelsoni õigele sooritusviisile.

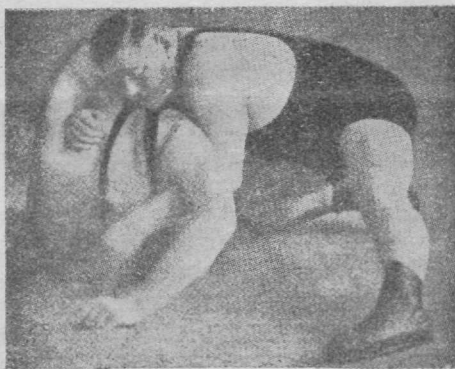
Täisnelsoni vääne tehakse nii, (vaata joon. 33), et astutakse maaslamaja ühele poolele, näit. vasakule poolele, pistetakse parem käsi allolija parema kaenla alt kuk-

34. Poolnelson käe sidumisega.

lale ja samuti vasak käsi vasaku kaenla alt, mille järele sõrmed risti pannakse kuklal. Siis tehakse tugev vääne paremale küljele, surutakse kätega pead alla, püütakse vastast ümber keerata surumisega vasaku küünarnuki kohale, kust see kõige tulusamini mõjub, ja aidatakse kehaga takka. Väänet ei tohi kuidagi ettepoole teha.

Poolnelson käe sidumisega on üks neist maadluse omapärasematest võtetest, mida on tarvis enne rohkelt harjutada, kui õpitakse teda õieti tegema. See

35. Poolnelson käeväänega.

sooritatakse nii, et vasaku käega haaratakse allolija vasaku käe randmest ja veeatakse see tema vasaku külje vastu, kuna parem käsi samaaegselt pannakse allolija parema kaenla alt selle kuklale. Nüüd tõstetakse paremat kätt ülespoole küünarnuki kohalt ja surutakse kaela; samaaegselt viiakse enese keha paremale poolele ja hakatakse suruma allolija keha pöörämisel selle rinnale, mille järeldusel on pea-aegu võimata teha silda. Allolija ei tarvitse just olla kõhuli, kui võtet hakatakse tegema. (Joon. 34.)

Poolnelson käeväänega tehakse sel kombel, et esmalt asutakse vastase paremale poolele põlvili, sirutades paremat jalga toeks ettepoole. Siis haaratakse vastase paremast käest küünarnuki kohalt kinni, tullakse üle vasakule poolele ja tehakse allolijale n. n. käsilukk (hoides vastase käsivart oma kaenlas ja pistes enese kätt ühtlasi ta kaenla alla), kuna vasaku käega küünarnuki kohalt tehakse poolnelson ja ülestõste. Siis sirutatakse vasak jalg ettepoole, millest on suur abi väänamisel. Enese keha pööratakse vastase pea kaudu ümber, millega see paratamatult selili jääb. (Järgneb.)

Teise kirja kirjutamisega on mul päris häda, uudiseid on palju, kõik on huvitav, ei tea isegi millega alustada ja millega lõpetada.

Olukorrad on palju muutunud. Spordiväljadel kasvab sõprus kiirelt ning ameeriklane ja eestlane on juba head sõbrad. Klubiruumis istudes ning juttu vestes kaldub see sageli kuulsate sportlaste peale ja meie Leks Klumbergi näib iga poiss tundvat. Teavad ka, et ta eestlane on, kuid kus see Eesti asub — seda peab juba ameeriklasele andeks andma — ta ei tea.

Sügishooaeg lõppes meie kooli suurte võitudega. Socceris tulime Põhja-Ida ülikoolidevaheliste esivõistluste võitjaks ning ka ameerika jalgpallis oli ütlemata hea hooaeg, kaotati ainult kaks mängu. Läänud nädalal algas sisehooaeg, ning korvpalli, jäähokkei, võimlemise, ujumise, poksi ja maadluse harjutused on täies hoos. Võistlused algavad jaanuaris.

Oma igapäevase töö kõrval valis Grünberg enesele erialaks võimlemise, Mast ujumise ning mina jäähokkei. Harjutame juba hokkeid teist nädalat Springfieldi uues jääpalees. Mängijatest on enamus kaanadlased, kes mängivad kui noored kuradid. Mulle teeb tülinat pikk kepp ja „pucki“ käsitlemine on suur teadus. Peab tähendama, et Springfield, mis elanikkude arvu poolest Tallinnast vähem, suudab ehitada ja ülalpidada kaetud jäävälja ning elukutselise jäähokkei meeskonna.

Meie rõngamehed — nii kuidas ameeriklased oma korvpallimehi nimetavad — on vist huvitatud sellest mängust midagi kuulda. Üle 50 poisi on väljas, et korvpalli meeskonda sattuda ja „S“ märgi kandja au osaliseks saada. Suuremates ülikoolides, nagu Yale ja California, harjutab alguses 400—500 mehe ümber, mis nõuab treenerilt haruldast vilumust juhatamises kui ka valimises.

Peab ütlemata, et korvpall Eestis täiesti oma rada on arenenud ja sellepärast suurelt läheb lahku ameerika omast. Arvan, et süü seisab Eesti vahekohtunikkude oskamatuses, kel aimugi ei ole, mis õieti „isiklik viga“ tähendab. Eesti mäng on toores rüüselmine ja peata edasi-tagasijooksmine, ilma taktikata halva tehnika juures. Siin nagu liugleks meeskond põrandal, pall sulab ühte mängija liigutustega, ei saa vahet teha, millal lõpeb püüdmine ja millal algab viske.

„Dribble“ ja „pivot“, eriti viimane, on rohkelt tarvitatavad, korvisketest praktiseeritakse ainult ühekäe inglise visket ja haakvisket, kuna pikad korvisked täiesti väljasurnud on. Sõõrustest tarvitatakse nii lühikesi kui pikki vaheldamisi, esimesi siiski suuremal määral. Dribble on madal, ulatab veidi üle põlve, mis vastasmängijale teeb palli äravõtmise raskeks, on kiire ja nõuab rohkem kontsentratsiooni ja vilumust.

Niisama on ka teistel spordialadel. Yale'is harjutab praegu 500-meheline ujumismeeskond juba teist kuud kuival maal. Treening koosneb kõiksugu lõdvestusharjutustest õlgade, käte, jalgade ja puusade jaoks, ning vette kavatsatakse minna alles selle kuu keskpaigas. Minule paistab üsna loomulik olevat, et niisugusest suurest hulgast hästiarenenud poisest tõuseb mõni uus täht, kes kõik senised ilmarekordid pihuks ja põrmuks lööb.

Üks asi, millest palju ajalehtedes ei kirjutata, kuid Ameerika sportlaste ringkondades suurt ärevust sünnitab, on kahe nädala eest peetud Ameerika olümpia komitee koosolek Washingtonis. Ameerikas puudub spordi keskkliit ning AAU (American Athletic Union), mis üks vanematest, vägevamatest ja rikkamatel spordiliitidest Ameerikas, on diktaatorlik võim kõigi teiste liitude üle rahvusvaheliste võistluste ja sportlaste välismaa reise suhtes.

NCAA (National Collegiate Athletic Association) produtseerib 8/10-kuu võistlejaid olümpiaadi meeskonnale, kuid omab 170-st häälest ainult 16 AAU 90 vastu. Ärevus seisab selles, et AAU kõik sissetulekud liikmemaksudest ja esivõistlustest enesele saab, olümpia meeskondade treenerite ja koosseisude üle otsustab, kuna teistel vähematel liitudel, kes faktiliselt olümpiaadist palju suuremal määral osa võtavad, õige väike sõna öelda on. Kuid raha ja võim on siin maal kõik, ning AAU võitis ka tänavusel koosolekul. Olümpia komitee esimees on AAU'st, samuti ka kaaluvam osa täidesaatsvast komiteest AAU liikmed.

Oleks veel paljugi kirjutada, kuid näen, et kiri niigi pikaks on veninud. Soovin siis kõigile häid ja rõõmsaid pühi. Püüame ka omi pühi niisasti kui võimalik mööda saata. Ameerika perenaine on lahke ja kõik maitserikas, kuid tule-tame siiski vesiste suudega kodutehtud kärke ja verivorste meele. H. Niiler.

Iga kuue minutiga värav.

Kalev—Hokkeiklubi hooaja avamäng 10:5 oli mängutasapinna tõusuks paljulubav.

Näis nii nagu läheksid meie talispordiga tänavu asjad päris vussi, hulk head talveaega juba möödus, kuid talispordist pole kuulda kõppu ega kappu. 2. jaanuaril Kalevi jääväljale minnes võis isegi veidi pessimistlikult häälestatud olla — „noh, mis tühja seal ikka näha saab,“ kuid, ennäe, sai ikkagi midagi näha, ja veel lootustest ülekäivalt head. Match oli tulisemaid ja väravarikkamaid meil nähtuist, tutvustas mõlemat meeskonda heast küljest ja lubab oletada, et suure võistlustagasihoidlikkuse (kas ka treeningu?) peale vaatamata jääpall meil ikka edusamme teeb.

Muidugi ei olnud kumbki meeskond vaba sügisestest pahedest, kuid oli tunda, et kumbagi meeskonna mänguinn on tugevnenud, mõistus kui avardunud ja töö otstarbekohastunud, loobudes üleliigsest siblimisest. Ainult kohati oli märgata, et mõned mängijad liiga isiklikku nooti ajasid ja leiduvald võimalusi seega rikkusid. Pallikäsitus oli esimese mängu kohta kena, löögid head, isegi õhust tabati palli ladusalt. Vast oli vastupidavusest siiski puudust tunda mõnel mehel, mis neile oodatud määral ei võimaldanud viljakust.

Üllatavalt ei olnud Kalev nõrgem mängutehniliselt oma läinud aasta tasapinnast, kuigi ta tervelt pool meeskonda värsked jõude tulde saatis. Edurivi näib isegi kombinatsioonide põimimiseks tundelikum olevat ja erksam momentide kasutamiseks. Ainult füüsiliselt näib Kalev nõrgenenud olevat ja Spordi vastu võisteldes võib tema edu seetõttu suure küsimusmärgi all seista. Klubi oli koosseisult ja mänguvõimelt sarnane läinud aastasele.

Tipneri (Sport) algvileks seisid jääväljal meeskonnad vastamisi järgmiselt:

Kalev: Saar; Sarv — Stunde; Rõks — Rahn — Kull; Estam — Jõers 2. — Kipp — Jõers 1. — Luha.

Hokkeiklubi: Gerretz; Sauer — Kleinberg; Märka — Tomingas — Pinkovski; Triumph — Sprantzmänn — Ree — P. Freiberg — H. Freiberg.

Väravate tants on järgmine:

1:0 märgib Rahn juba 5. minutil Kalevi heaks rohketest vastastest kiirelt läbi viidud dribblinguga. Vaevalt möödub minut, kui

2:0 on Kipi poolt juba väravaeelsest rüelemisest meisterdatud.

3:0 saavutab Kalev 23. minutil, kui Luha petlikult on Saueri seljataha jätnud ja väle tsenderdus momentaalselt Kipi poolt kasutamist leiab.

Kuna Kalevi kaitse aga juba liialt kindlaks enese peale oli muutunud ja halfid liiga suure tegevusvabaduse Klubi forvarditele jätnud, märgib P. Freiberg mõne õnnestunud sik-saki järel

3:1 32. minutil.

4:1 vabritseerib Rõks nurgalöögi järel klubi väravasse kasvanud ummikust, kus vaba mulgu leidmist täielikult õnneasjaks võib pidada. Selle vahekorraga minnakse poolajale.

Vaevalt suudetakse pallile liikumine anda, kui see momentaalselt Kalevi värava alla kandub ja

4:2 P. Freibergi poolt meisterdatakse. Ei möödu aga minutitki kui ootamatusele Jõers 1. ootamatusega

5:2 näol vastab ja veidi aja pärast

6:2 väravaeelsest võitlusest märgib.

7:2 veeretavad Luha ja Jõers 1. tühja väravasse 58 minutil, kust muidu hästitöötav Gerretz oli lasknud ennast välja petta.

7:3 lööb Sprantzmänn hoogsalt P. Freibergi söödust, kuna Jõers 2.

8:3 soololäbitungist saavutab ja Luha

9:3 samuti kordab.

Kuna tagajärg näib tegelikust jõudude vahekorras suuremaks tahtvat kerkida, võtab klubi ennast tugevalt kokku ja 74. reguleerib Ree asja löögiga

9:4, kuna Sarv väravast väljajooksnud Saarest mööda ise palli oma võrku

9:5 mängib.

10:5 saavutab veel Jõers 1. ja pinevalt möödunud 90 minutit on läbi.

Tipneril oli kohati raske ofsaidide ja foulide märkimisega rahuldada.

mõnelpool õitseb ürgaegadest maadlus. Osalt oleneb see ka juhuslikkusest. Sadamalinnad harrastavad sagedasti harjutusi, mis võõramaa laevameeskondadelt nähtud. On ka sarnaseid omapäraseid harjutusvorme, mis ainult sellele rahvatõule kohased. Nii omapärane kuuliviskamine Friisimaal ja isesugune maadlus Tiroomis. Kehaliste harjutuste juhataja uurigu kõigepealt neid rahvalikke harjutusvorme ja kultiveerigu neid. Siis leiab ta ka teed rahva südamesse. Kui aga juba tarviline arusaamine on tekkinud, siis võib kasvatuses eesmärkidele bioloogiliselt tähtsate täiendussportidega tegutseda hakata ja pooldajaid leida. Mis teatud maastikust ise loomulikult ei võrsu, seda ei saa vägivaldselt õitsele viia.

Seega olen ma pealiskaudselt neid põhi-jooni haaranud, mis kehalise kasvatuses ehitamiseks kaaluvad on. Igaks eriküsimuseks on aga muidugi põhjalikumad selgitused tarvilikud.

Jalgpalli ettevalmistused.

Jaanuaris korraldab Eesti jalgpalliliit enesemassaashi kursused jalgpallimängijatele, mida juhutama hakkab J. Thomson.

Jaanuari keskpaigas algavad ka jalgpalli-instruktorite kursused, et jalgpalliõpetajaid meie provintsidele ja noorematele seltsidele kasvatada, kus seni täielikult juhuslikud ja sagedasti puudulikkude teadmistega isikud tegutsesid.

Kursustel võetakse läbi järgmised ained: metoodika, sihtvõimlemine, jalgpalli teooria, jalgpalli praktika, määrused, massaash, organiseerimistö ja praktilised tunnid. Kursuste kestvus on 3 kuud ja õppetöö sünniks 2 korda nädalas 2 tundi.

Kursustele võetakse vastu kõiki tegelikke jalgpallimängijaid ja kursused on maksuta. Ülesandmis kursustele võetakse vastu Sportbüroos kuni 15. jaanuarini.

Uue aasta ennustus.

Põmm, tshuh, raks, kärts, tuut-tuut!!!
 Prosit! Head aastat uut!
 Hurraa, hurraa, las' torud hüüda, üksteisest kärarikkam olla püüda!
 Nii lendas keset tulist atmosfääri öö kröbekülm, öö kaunis Nääri.
 Veel tulist tina tilgutati ja vargsi silmi pilgutati.
 Kui õnnelikuks tegi kapakalja uim, siis tungi prohvetlikku tundis vaim, et raputada saladuste loori ja aasta sündmusi sealt välja koori.
 Mis leida sealt, mis leida eest, see huvitab me spordirahvast igat meest. Ma võtan endal vaevaks nüüd fikseeri neid teid, mis mööda tuleb meil patseeri: Seal kõva ragin ümber nahkse kuuli — on tähtsaid külalisi alt kõigi tuuli, küll tõmme, blonde, juudamehi, küll siiruveerulisi, triibulisi kehi. Nad muudkui tulevad ja kaovad, me meeste jalge alla lömmi vaovad. Oma tosin kuiva, jälle laeva!
 Uus loorber kroonib meie hõlpsat vaeva. Ka laseb jõudsat traavi jõustik kerge — tuul takka, tuju hea, tee sirge, kõik puha nauding, mesi, tort!
 Kui veidikegi liigutad — rekord!
 Kõik murepilved kaovad mornid, ei läbe oodata, mil Amsterdam tornid ka kerkiks meie mehe ette, et loorberid ja diplomid saaks kätte, — mis loevad meile soomlased ja yankeed, meil kõigist vägevamad tankid!
 Ja maadlusmatid, tõstepommid, nahkkinnastegi sine-punetavad vommid on ainult selleks loodud ilma, et meie kangelase kuuehõlma uued ristid, rahad ehiks ja naabrid kadedusest silmi pühiks. Ja vesi sinetav, õhk pealpool 10 kilomeetri, maa, tähte vaheline laine eetri, kõik teenistuses meie mehe kange, et väikse rahva kuulsus kunagi ei lange!
 Nii oli minu unelm Nääriöö, kui ühes teistega ma tõstnud taarikappa, end seadnud ringimängu, tantsusappa. Mis osutub siit tõeks tegelikul töö! V-a.

Olümpiaadi ümber.

Ameerika ettepanekul olevat otsustatud olümpiaadi nädal varem pidada, s. o. mitte 3.—19. augustini, vaid 29. juulist kuni 12. augustini.

Saksamaa saatis oma kiirusitajad Vollstedti, Grelli, Schönbrodi ja Meyke Norra olümpiatreeninguks elama.

Londonis asutati tuntud aadelimeeste poolt „Olympic Games Club“, mille eesmärk on inglaste olümpiaadile sõitu finansseerida. Liikmeks võib olla iga spordisõber, kes 2½ shillingit olümpiaadi heaks maksab. Juba esimese nädalaga võeti klubisse 1100 liiget vastu.

Ungari saadab oma suusatajad juba tänava talvel olümpiaadi vastu Shveitsi treenerima. Ujumisliit on 25 veepallimängijaga treeningut alustanud, kergetõustiku liit on 100 olümpia kandidaati välja valinud, ratsutajatele on riigivalitsus Iirist 60 hobust ostnud.

Rootsi olümpia komitee on määranud olümpiaadi ettevalmistusteks järgmised rahasummad: kergetõustikule 16.000 krooni, ujumisele 10.000 kr., maadlusele 8.000 kr., rattasõidule 4000 kr., suusatamisele 8.000 kr., jäähokkeile 2000 kr. See teeb kokku umbes 6 miljonit Emk. Pariisi olümpiaadiks korjatud rahast on rootslastel 90.000 krooni üle jäänud isegi, nii et neil rahapuudust karta ei ole ja teid otsitakse ainult, kuidas mehi paremini ette valmistada.

Hispaania — Ungari 4:2.

Maavõistlus peeti 12. detsembril Vigos. Selle järel kui ungarlased olid Madridis linnavõistluse Budapest-Madrid 2:5 kaotanud, oli ungarlaste kaotus aimatav. See tuligi. Juba 11. minutil märkis Errasquin 3. nurgalöögi järel peaga 1:0. Minut hiljem murdis Errasquin läbi, Weinhardt jooksis väravast vastu, kuid pall sattus Goiburui ja see mängis vabalt 2:0. Zamora töötas meisterlikult, kuid väravaeelsest rüelemisest suutis Kohut enne poolaja lõppu 2:1 teha. Teisel poolajal püüdis Weinhardt penalty. Carmelo murdis läbi, pall sattus posti, kuid sealt uuesti temale ja siis Ungari võrku 3:1. Ühel nurgalöögil löi Zamora rusikaga pallist mööda, selle juhtis peaga võrku Braun. 3:2. Viik oli veel võimalik, seni, kui Goiburu kaugesöödu Carmelole ette pani, kes peaga 4:2 saavutas. Pealtvaatajaid 20.000, vahekohtunikuks inglase Prince.

Riikliku kehalise kasvatuses kava põhijooned.

(2. lhk. järg.)

Mida need sünnipärasest kasvatajaandest teha ei suuda, tuleb vastava õpetusega täiendada. See peab käsutama kõige mitmekülgsemate harjutuste psühholoogilist mõju lapse- ja täiskasvanu keha mitmekesisest elu faasides.

Lapsele peab nimelt kooli jaoks ajakohane kasvatuses vorm loodama, mis aegajalt revisjonile alluks, seega ajakõrgusel püsiks. Laps on hingeliselt lihtne, seetõttu ei ole ka raske vist ajakohast kasvatusvormi leida, mis üldist tunnustust väärriks. Hoopis teisiti on täiskasvanutega. Siin peab suurim vabadus valitsemale. Puberteediga ilmuvad esile kõige mitmekesisemad hingelised struktuurid, mis vabatahtlikult valitud kehalistel harjutustel eri teid lähevad. Ökonoomiline inimene püüab enam mõõtu ja arvu harrastava spordi poole, esteetiline inimene fantaasiaga loova turnimise poole. Kui igaks kehalise kasvatuses erialaks ei ole eriseltse olemas, peavad seltsid jagunema seemiselt sarnaselt, et iga inimene seal oma hingelisele omapärale vastavalt tegevuse leiaks. Kui ei järgne sarnast korraldust, ei või ka tõusta niisugust rikkalikku seltsielu kehalise kasvatuses alal, nagu see praegu Saksamaal on.

On loomulik, et neid kehalise kasvatuses vorme erilise hoolega harrastama hakatakse, mis maastiku ja elanikkonna geofüüsilistest suhetest võrsuvad. Mägisel maal harrastatakse hoolsalt suusatamist, veerikkal — veesporti. Mõnelpool mängib iga väiksem jõmm jalgpalli, kuna

Kiri Brasiiliast.

Saadan kaugelt maalt E. Spordilehele ja kõigile kaassportlastele südamlikke tervitusi uueks aastaks!

On juba aasta möödunud minu ärasõidust Eestist ja oma uuel kodumaal on mul mõndagi huvitavat läbielada olnud. Ei peatu siiski pikemalt enesel, vaid märgin, et ma siin järgmiste professionidega olen hakkama saanud: pianist, rändav kunstnik-momentalist, agent, maaler, tsirkuseartist, kohvikorjaja, reklaamikunstnik, kuna nüüd juba viimased 7 kuud olen ametis ühes suuremas vabrikus tsinkograafia osakonnas kunstnikuks-retusheerijaks ja klisheede valmistajaks. Praegu saan ma 60 dollarit kuus, kuna eelmiste kohtade palganormid kõikusid 30—200 dollarini (viimane tsirkuses). Viimast palka sain kahjuks kõigest ainult 1 kuu.

Üldiselt Brasiilia elu kohta ütlen, et siin suurema protsendi (65—70%) eestlaste käsi ei käi nii halvasti nagu arvatakse ja ajalehtedes kirjutatakse. Ei või ju mõne üksiku inimese energia, tööoskuse, leidlikkuse ja „vedamise“ järel üldpilti Brasiilia elust ja olust maalida! Oli muidugi paljuid, kes otse fasendale maale tööle sõitsid ja maapidajate-fasendeirode poolt paljaks tehti, jättes olevate ja olematute võlgade katteks oma viimase. Suurem osa eestlasi, kes linnadesse jäid, leidsid kohe tööd, kuna siis töö-

Tervitusi Saksa ja Shveitsi meistritelt.

Anlässlich des Berliner Hallensportfestes am 12. Dez. 1926, senden Deutsche, Schweizer und Estländische Leichtathleten, die hier versammelt sind, dem „Eesti Spordileht“ freundliche Grüße!

Reinhold Schmidt, G. Gersbach, S. C. Teutonia
 Charley Borner, H. Böcher
 Kurt Mundt, Konrad Braun
 Helmut Körnig, Ernest T. Neumann, F. Walpert
 Joh. Meimer.

Berlin - Kaiserdamm am 12.12.26.

A. A. Royal. Ristiga märgitu tagumises reas on S. Linn, all R. Pöder.

puudust peaaegu ei ole. Sao-Paulo on tulevikulinn ja elu keeb siin tugevasti. Riigikeele, portugalia keele, mitteoskamine teeb küll tunduvaid takistusi, kuid ta on kergemalt õpitavaid keeli maailmas. Paljud minu tuttavad valdavad teda kaunis hästi ja mina räägin ka täiesti vabalt juba.

Eestlased on asutanud siin kaks seltsi: „Eestimaa“ ja „Eesti noorsoo ühing“. Korraldatakse pidusid, kontserte, loenguid, tantsu, poksi ja lauulursusi. Poksikursuste korraldajaks on kuulsaks saanud raskekaalu poksimeister Ervin Klausner, kellega ma sagedasti kohtan ja kelle võistlusi ma ka jälginud olen. „Ervintsil“ on kindlasti suur tulevik.

Teised spordituttavad on ka enam-vähem spordi kallal. Jucevicz stardib edasi C. A. Paulistano all ja on praegu oma harilikus vormis. Väike jalgpallimees Oskar Löune (Kalev) teenib praegu ühes suuremas hotellis ja ei leia praegu enam mahti oma hästialatud jalgpallikarjääri jätkata. Siamaani startis ta ühes minuga A. A. Royal klubis. Tükk aega mängis selles meeskonnas kaasa ka Raimond Pöder (Kalevipoeg), kes siin omale kinonäitleja professioni võttis, kuna tal sel alal siin tõsine talent ilmsiks tuli. Kirjutuse juure on lisatud A. A. Royali meeskonna pilt. Seekord mängisin ma paremäärt, kuna nüüd vasakkaitsjana tegutsen. Paremmaitsja on R. Pöder.

Jalgpall on Brasiilias väga kõrgel järjel. Sao-Paulos on ligi 300 jalgpalliseltsi. Neist kuuluvad ligi 100 esimesse klassi, ülejäänud teise klassi. Ma ei võta veel arvesse kõiksugu infantil- ja juvenil-meeskondi (laste ja noorte). Need näitavad isegi tihti niivõrd head mängu, et ime! Sellega on seletatav ka sinne kolossaalne edasijõudmine jalgpallis.

Olen sagedasti näinud, kui poisid palli puudumisel tänavatel kahe värvavaga võistlust peavad ajalehepaberist, sukkadest või rohust palliga. Paar korda olen näinud vana saabast või konservikarpi palli aset täitvat.

Pärismaalased on suured entusiastid,

Läkitan siinjuures postkaardi, kus saksa, shveitsi ja eesti sportlased Eesti Spordilehele tervitusi saavad. Allkirjade selgituseks nimetan ma veel kord allkirjutanuid. Need on ülemises reas vasakult: Reinhold Schmidt (Saksa meister 400 mtr-is ajaga 49,0), G. Gersbach (Shveitsi meister teivashüppes 3.70), dr. Otto Peltzer (ilmarekordimees 800 ja 1500 mtr.); 2. rida: Charley Borner (Shveitsi meister 100 mtr. 10,7 ja 200 mtr. 21,9), Herbert Böcher (Saksa meister 800 mtr. 1.55,1); 3. rida: Kurt Mundt (S. C. Teutonia esimees), Konrad Braun (3000 mtr. 9.08,7 ja 5000 mtr. 16.10,1); 4. rida: Helmut Körnig (ilmarekordimees 100 mtr. 10,3), Ernest T. Neumann, F. Walpert (Saksa rekordimees 3000 mtr. 8.52,4), Johann Meimer (Eesti odameister).

Eeltoodud atleedid on loonud sõprusringi ja sümpatiseerivad Eesti rahvale. Dr. Otto Peltzer loodab, et 1928. a. Amsterdamis õige paljud Eesti atleedid finaalis

võistlevad võiduloorberite peale — ja võidavad!

Kõigile allakirjutanutele on Eesti Spordileht tuntud, kuna mina teda siin levitanud olen. Ka olen ma Eesti rahvusvärvilisi rinnamärke siin omalt poolt välja jaganud hinnata. Meil klubis tahab iga sakslane kuue nööpaugus klubimärgi kõrval ka Eesti värve kanda. Seeläbi saab meie armas Eesti ka üldiselt tuntuks!

Mida tehakse Eestis ettevalmistustena Amsterdami olümpiaadiks? Kui ometigi dr. O. Peltzeri ennustus täituks ja Eesti lipp Amsterdami võidumastis lehviks!

Muide on mul teatada, et Johann Meimer oda treeningul on korduvalt üle 58 mtr. visanud, isegi kuni 59½ mtr-ini. Kuigi külm on, ei ole lund maha tulnud ja võib ikka veel väljas treeneerida. Võimlemine ja murdmaajooks on peatetevalmistus Amsterdamiks!

Teie

Ernest T. Neumann.

kui asi puutub jalgpallisse ja Brasiiliasse. Võistluste ajal kakeldakse väga tihti. Küll mängijad ja kohtunike omavahel, küll publik, korrapidajad ja politsei, kusuures tarvitusele võetakse keppe, pingid, toolilalad ja muud juhtuvad asjad.

Mis puutub meeskondadesse, siis harrastatakse enam individuaalset soolomängu, kuna parema koosmänguga võiks veel enamgi saavutada. Mehi vahetatakse meeskondades kui kindaid. Mina mängin järjekindlalt igal pühapäeval ja igakord on mul kõrvalmängijaks uus mees. Enamuses harrastatakse kõrget mängu, kuna ainult kõige kuulsamad klubid madalast shoti mängust kinni peavad. Sarnaste klubidena võib nimetada: C. A. Paulistano, Palestra Italia, Auto F. C., Germania (Saksa meeskond Brasiilia kuulsaima äärajaja Karl Strobeliga), Silex, Ipyranga, Sao-Bento, S. C. International, Fluminense, Botafogo, Flamengo ja t. Viimased kolm klubi on Rio-de-Janeirost.

A. A. Royal kuulub teise klassi ja on 32 a. eest asutatud. Seltsi värvid on: roheline-valge, roheline särk valge vöödiga rinnal. R. Pöder mängis algul C. A. Paulistano 2 meeskonnas, kuid jäi jalavigastuse tõttu välja.

Jalgpalli suure edenemisega on Brasiilias teised spordialad osaliselt soiku jäänud. Jalgpalli järgmiseks võib sin pidada kergejõustikku, siis jalgrattasõitu, purjetamist, autosõitu, ujumist, sõudmist, poksi jne. Maadlust ja tõstmist ei harrastata sugugi. Ka kergejõustiku rekordid on Eesti omadega võrreldes nõrgad.

Edaspidi hakkam saatma Teile perioodiliselt

kirjutusi Brasiilia jalgpallist, kuna poksi ja kergejõustiku valgustamise võtab Jucevicz oma peale. Soovin kõigile sitkust ja edu sporditöös!

Teie

Sergio Linn.

Stopper
 on
 ideaalsem
 kink
 sportlasele.

H. MARKOVITSCH
 Tallinnas, Viru t. 15. Tel. 26-52.

— Otto von Porath, Pariisi olümpiavõitja, löödi 23. detsembril ameeriklase Burke poolt 8. roundil k. o.

Läinud aastal osutatud usalduse eest tänades, soovivad allakirjutanud oma ärisõpradele ja Eesti laialdasele sportlasperele

**head ja saavutusrikast
uut aastat 1927.**

Sporditarvete äri

K.-M. „Sport“

Tallinn, Narva mnt. 19, kõneir. 23-00

Spordiäri

Resev-Resel

Tallinn, Toompüestee 19, kõneir. 20-19

Doodi ja traatvõrgu tehase

Eduard Möllerson

Kopli tän. 10, kõneir. 26-70

Sokoladi vabrik

„Kave“

D. Roosikrantsi t. 8-a, kõneir. 11-38

Raua- ja terasriistade äri

B. Rosenholm

Pika ja Rafaskaevu nurgal 2
kõneir. 31-00.

Küünlatehas

„Stearin“

G. Raukas

Väike Tartu m. 10, kõneir. 28-93 ja 47

Märkide erifööstus

Roman Tavast

D. Roosikrantsi 3, kõneir. 25-79

Trikoo- ja sukavabrik

Oskar Kilgas

Prii tän. nr. 8, kõneir. 2-23

Rätsepaäri

M. Andreesen

Tallinn, Rafaskaevu 14, 4. Telef. 17-54

Kulla- ja kellasepa äri

R. Lange

Raekoja nr. 5, kõneir. nr. 31-20

O.-ü. Systema

S. Karja t. 11

Tallinn

Kõneir. 709

Lier & Rossbaum

Tallinn,

Liru tän. nr. 7

Kõneir. 27-34

Kr. Saar & Ko.

Jalgrattad

Tallinnas, Estonia püestee 27
kõneir. 26-69

Naisterahva ja meesterahva
juuksefööstus

Granberg,

omanik **J. Tschipan**

Tallinn, Lai t. 7, kõneir. 20-13

O/y. Urheilutarpeita,
Helsingis.

Esitaja Tallinnas: o-ü. „Esto“

„ Tartus: E. V. Jürgens

Muusika tarviduste kauplus

Eugen Brandt

Tallinn, Pikk tän. nr. 29. Postk. nr. 91

A.-S.

Karl Schoeme

Tallinn, Harju tän. nr. 32, kõneir. 14-82

Kaubamaia „Sport“

Tartus,

Rüütli tän. 11

Kõneir. 602

Osaühisus „Esto“, Tallinnas, Pikk t. 47

Kõneir. 10-02